

00361781
4.1773

VOJNA TAJNA-STROGO POVERLJIVO
Šifrovano - uručiti odmah

KOMANDA 1.KRAJIŠKOG KORPUSA
str.pov.br. 44-1/201
27.06.1992.god.

GLAVNOM ŠTABU VOJSKE SRPSKE REPUBLIKE BiH
BORBENI IZVEŠTAJ.-

1.- Neprijatelj: Na zapadno-slavonskom frontu nije bilo većeg narušavanja primirja sem otvaranja vatre p/n.

Prijedorska regija - stanje mirno.

Na području Bugojna, N.Travnika i Komara povremeno dejstvo artiljerije.

Oko Jajca i u dolini Vrbasa vrši pregrupisavanje snaga radi daljih ofanzivnih dejstava.

Na Derventsko-dobojskom frontu pojačava odbranu, posebno na pravcu Odžak - Modriča, gde su uočeni pokreti kolona m/v.

2.- Rasformiranje jedinica TO Zapadna Slavonija teče sporo, uz veće probleme, zbog toga što ne žele predati oružje radi uskladištenja.

Intervenisao je general Zabala, da se ne dozvoli odstupanje od plana.

Jedinice OG Doboje produžile ofanzivna dejstva po odluci komandanta.

3.- Stanje na teritoriji stabilno, nema bitnih promena.

Preduženo sa čišćenjem i razoružavanjem paravojskih formacija u rejonima: Kotor Varoša, Jajca, Prijedora, Ključa i Sanskog Mosta.

4.- Vanrednih događaja nije bilo.

RUKOVODILAC GRUPE ZA

pukovnik

Lazar Kosanović

1976

2706

21 06

(pis)

VOJNA TAJNA - STROGO POVERLJIVO
Šifrovano - uručiti odmah

KOMANDA 1.KK
Str.pov.br.44-1/257
25.07.1992 .god.

GLAVNOM ŠTABU VOJSKE SrR BiH

REDOVNI BORBENI IZVEŠTAJ

Sekcije 1:100.000 - kao u prethodnim izveštajima.

1. Neprijatelj i dalje u toku dana uglavnom poštuje prekid vatre. I dalje dovlače nove snage iz dubine teritorije (Zagreb, Karlovac, Dubrovnik, Virovitica, Djakovo), tako da su sada na liniji: Bijelo Brdo - Novi Lužani (sev.od Dervente) - Obodni kanal - s.G.Kolibe - s.Aginci, grupisanje sledeće snage neprijatelja:

- 137.br, 3.a.br iz Dubrovnika i 108.br od Bijelog Brda do s. Zborište.

- Od s.Zborište - Obodni kanal - s.G.Kolibe - 1./153.br i 3.a.br. iz Zagreba, u rejonu s.G.Kolibe - Bos. Brodska brigada i od s.G.Kolibe - preko D.Kolibe do r.Sava 101.a.profesionalna brigada.

- artiljerija raznih vrsta i kalibara je rasporedjena i dejstvuje iz ranije poznatih rejona (s.Kaniža, Gajevi, šuma Migalovci, s. Bebrina (sve zapadno od Sl.Broda), i s.G.i D.Bebrina, s.Klakar i s.Podvinje (sve istočno od Sl.Broda).

- Ostale snage se grupišu i pripremaju oko Orašja, Županje, Gradučca i južno od Doboja.

- Na prostoru Vlašića i Gornjeg toka r.Vrbas nije bilo dejstava i provokacija od strane neprijatelja, sem što su dejstvovali po našoj izvidjačkoj patroli u rejonu: Dnolučka planina (sev.od s.Brvinci - rejon jugoistočno od Jajce za 12 kom).

- Na prostoru: s.Čarakovo i s.Zecovi (istočno 3 km od Ljubije) juče je otkriveno više grupa muslimanskih ekstremista i nastavlja se sa čišćenjem tih rejona.

- Iz sabirnog logora u Prijedoru u tvornici "Keraterm" u noći

24/25. bio je pokušaj masovnog bekstva koji je sprečen, pri čemu je poginulo oko 50 zatvorenika.

2. Stanje b/g u jedinicama korpusa je povoljno i stabilno. Određeni problemi postoje u TG-3 odnosno u 327.mtbr, krupjinskoj i osinskoj brigadi gde borbeni moral, red i disciplina još od ranije nisu na potrebnom nivou.

Komanda TG-3 uz pomoć komande OG-Doboj i komande 1.KK preduzimaju sve mere za podizanje b/g na potrebnom nivou.

Izvidjačka patrola 1.izvč u zoni odgovornosti 30 Krd izvidela je prostor Dnolučke planine i sev.od s.Brvinci upola u zasedu pri čemu je komandir patrola rez.vod. Kolundjija Duško iz Prijedora poginuo, a dva vojnika su lakše ranjeni.

3. Stanje na teritoriji je bez bitnijih promena u odnosu na ranije izveštaje. Celokupna socijalna i materijalna situacija je sve složenija.

4. U vezi ~~van~~rednog događaja od 23.07. - ubistvo milicionera Milić Laze Boro iz s.Trijebovo - SO Mrkonjić Grad, dostavljamo vam poseban izveštaj od komande 1.mpoabr.

5. Stanje bezbednosti i morala je bez većih promena u odnosu na prethodne izveštaje. Isplata dela novčanih naknada rezervnom sastavu donekle je poboljšala raspoloženje ljudi.

6. Pozadinsko obezbedjenje odvijalo se planski, u granicama ljudskih i materijalnih mogućnosti. Opravljeno je: 2 tenka, 3 OT i 12 m/v. Pripremljeno je 40.008 toplih i izdato 4.542 suva obroka hrane. U stacionarima leži 551 p/o.

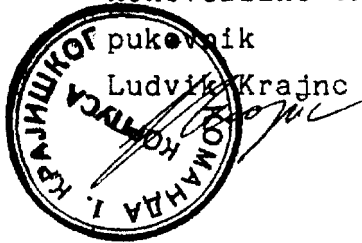
7. Poginulih od poslednjeg izveštaja 10 i 29 ranjeno (Prijedor 4 poginula, 5 lakše ranjeno, Jajce 1 poginuo i 2 lakše ranjena, Derventa - Doboj - Gradačac 5 poginulih, 22 ranjena).

8. Zaključak i predviđanja.

Taktičko - operativni položaj naših snaga je povoljan.

Pregrupisavanjem snaga, odmorom ljudstva i angažovanjem svežih snaga na prostoru sev.istočno od Dervente, kod Gradačca i na prostoru Vlašića ojačaćemo naše položaje, bez obzira što i neprijatelj prema tim rejonima prikuplja sveže snage. Posebnu pažnju treba posvetiti rejonu južno od Doboj, kao i svim logorima ratnih zarobljenika. U tom cilju su komandanti jedinica i primili danas zadatke od komandanta Korpusa, kao i mere za slučaj intervencije stranih oružanih snaga.

RUKOVODILAC GRUPE ZA RIK b/d

	25-07	18-40	9m
	(br. mesec)	(čas i minut)	(p o t p i s t)
1156			
(br. telegra)		(br. mesec)	(br. s t r a n a)
10:	25-07	19-10	9m
	(br. mesec)	(čas i minut)	(p o t p i s t)
	25-07	19.	9m
	(br. mesec)	(čas i minut)	(p o t p i s t)

VOJNA TAJNA - STROGO POVERLJIVO
ŠIFROVANQ.- URUČITI ODMAH

00861423

KOMANDA 1.KRAJIŠKOG KORPUSA

~~Op~~ pov.br. 44-1/147

23.05.1992.god.

GLAVNOM ŠTABU VOJSKE SR BIH

REDOVNI BORBENI IZVEŠTAJ,

Sekcija 1:100.000 - Bjelovar 322, Virovitica 323, POdravska Slatina 324, Bosanska Dubica 372, Nova Gradiška 373, Slavonska Požega 374, Prijedor 422, Banja Luka 423, Derventa 424, Glamoč 472, Jajce 473 i Zenica 474 - izdanje 1986. godine.

1.- Na Zapadno-slavonskom ratištu neprijateljske snage miruju. Otvaranja vatre nema, niti bilo kakvih drugih aktivnosti. Bobene akcije ustaških snaga na bosanskom prostoru su u stalnom porastu.

Primećeno je grupisanje snaga u širem rejonu Dervente, posebno s.Kuljencvci i Bijelo brdo, a sela u Slāvoniји severno od Bos. Dubočac iseljavaju se gde se može očekivati uvodjenje svežih snaga.

U rejonu Prijedor, a posebno s.Hambarine došlo je do oružanog napada muslimanskih jedinica, koje su akcijom naših snaga očišćene sa tog prostora.

Očekuju se dalji sukobi na tom području i u rejonu s.Kozarac. U večernjim časovima 23.05.ustaše su napale položaje 19.pbr na prostoru Komar gde je jedan v/o poginuo, a jedan ranjen.

U vremenu od 11,50 časova do 12,50 neprijatelj je dejstvovao MB iz reјona s.Kopčić, južno od D.Vakuf po jedinici odbrane u s.Brežičani. Na vlašićkom prostoru nema neprijateljskih napada.

2. Bobeni raspored jedinica:

Procjene u borbenom rasporedu jedinica 1.krajiškog korpusa nema. Produžava se sa organizacijom i poboljšanjem borbene rasporeda 327.mtbr- Derventa.

Izvršeno je čišćenje prostora s.Hambarine kod Prijedora od ekstremnih muslimanskih jedinica, a s.Kozarac je pod blokadom.

Iz sastava 5.pbr upućeno je 35 iskusnih boraca u Prijedor.

Jedinice 30.pd u rejonu D.Vakuf i Jajce na svako neprijateljsko otvaranje vatre energično djeluju po otkrivenom cilju.

U toku je mobilizacija ljudstva, prema odluci vlade, organizacija i upućivanje na obuku i u ratne jedinice.

3.- Stanje na teritoriji:

Ukupan prostor Bosanske krajine i zone odgovornosti korpusa je pod poprištima manjih i većih sukoba.

Na prostoru Bos.Gradiška dosta uspešno se realizuje oduzimanje oružja.

U Prijedoru i Sanskom Mostu, prisutni su sukobi, a očekujemo njihovo intenziviranje, posebno u rejonu Kozarac, Sanski Most i Ljubija. Kotor Varoš je uzburkan, jer su konfrontacije sve izraženije.

Ustaše pojačavaju borbena dejstva prema D.Vakufu i Jajce, kao i pritisak na srpsko stanovništvo i iseljavanje istog.

4.-Vanrednih događaja nije bilo.

5.- Borbeni moral:

Moral jedinica i dalje je relativno stabilan. Najnepovoljnije na moral boraca utiče neprimeran odnos u novčanim primanjima vojnih obveznika i rezervnih starešina, kao i kalkulacije oko odziva na mobilizaciju dela muslimana i hrvata. Naime, radi izbegavanja sankcija u RO deo njih se redovno prijavi u jedinicu, a zatim istu napušta (ukupno oko 400). Ta pojava zahteva će dodatne napre oko njihovog privodjenja i obaveštavanja RO s obzirom na sankcije i zauzete stavove oko neodazivanja mobilizaciji. Osnovni problem u održavanju morala predstavlja uključivanje dela v/o kcji se ranije nisu odazivali mobilizaciji, ili su napustili jedinicu u kritičnom trenutku. Takve pojedince borci u jedinicama više ne prihvataju. Naše opredeljenje je da se takvi ljudi rasporede u druge jedinice i novformirane sastave. U cilju održavanja morala predlažemo naš ofanzivni nastup u sredstvima javnog informisanja i što hitnije regulisanje platnog sistema u korist vojnih obveznika.

3.

6.- ODLUČIO SAM:

Na cijelom području Bosanske Krajine i zone odgovornosti korpusa jedinice imati u punoj borbenoj gotovosti i na svako otvaranje vatre neprijateljskih snaga, energično djelovati po otkrivenom cilju, razbiti i uništiti ustaške i formacije "zelene beretke" te osloboditi ugrožene prostore i uspostaviti mir.

Produžiti sa organizacijom odbrane snaga 327. mtr i pripremu mobilisanih jedinica za upućivanje u borbu.

7.- Bezbednosno obezbedjenje:

U jedinicama korpusa nema karakterističnih slučajeva narušavanja bezbednosti, a na terenu osnovna akcija je usmerena na praćenju oduzimanja naoružanja i organizaciji punktova.

8.- Pozadinsko obezbedjenje:

Težište pozadinskog obezbedjenja je na snabdevanju.

U stacionaru se leži 200, a remontovano 1 borbenih i 17 neborbenih m/v.

Izdato TO-E G1.695 i 1.632 sd/o.
OBUCENO v/o 4.724

9.- ZSOČN rade prema dostavljenom planu patroliranja, a pojavljuju se određeni problemi u obezbeđenju materijalnih sredstava za iste.

10.- Gubitci: poginuo 1 i ranjen 1 v/o iz sastava 30.pd.

11.- Zaključak i predviđanja:

Ukupna situacija u zoni odgovornosti je sve složenija, sve više je prostora zahvaćenih borbama.

Položaji jedinica korpusa su stabilni, a jedinice su potpuno spremne za uspešan produžetak začatka. Područje kod Dervente je prilično ugroženo i na pojedinim delovima fronta neprijatelj može ugroziti odbranu.

00861429

4.

Očekivati je pojačanje ustaških snaga kod Dervente i pojačanje napada radi zauzimanja kasarne i dalje ka Prnjavoru.

Dejstva neprijateljskih snaga ispoljiće se na svim prostorima gde je naseljeno muslimansko-hrvatsko stanovništvo i formirane paravojne formacije.

Prilog: Pregled popunjenosti 1. krajiškog korpusa.

K O M A N D A N T
general-major
Momir Talić

PRIMLJENO:		(čas i minut)	(potpis)
(naziv naziv)	1579		
OBRAZLOŽENJE:	24.05	17:30	16/107
PREDAT:	18:30		(potpis)

VOJNA TAJNA - STROGO POVERLJIVO
ŠIFROVANO - URUČITI ODMAH

00861447

KOMANDA 1.KRAJIŠKOG KORPUSA
~~Op~~ pov.br. 44-1/ 149
26.05.1992.god.

GLAVNOM ŠTABU VOJSKE SR BIH

REDOVNI BORBENI IZVEŠTAJ

Sekcija 1:100.000 - Bjelovar 322, Virovitica 323, POdravska Slatina 324, Bosanska Dubica 372, Nova Gradiška 373, Slavonska Požega 374, Prijedor 422, Banja Luka 423, Derвента 424, Glamoč 472, Jajce 473 i Zenica 474 - izdanje 1986. godine.

- Na Zapadno-slavonskom ratištu neprijatelj je u potpunosti poštovao dogovoreno primirje.

Na frontu južno od r.Sava situacija je i dalje vrlo komplikovana. Neprijateljske snage pojačavaju svoja dejstva na području Bosanskog Broda, Dervente i Modriče. Oružana dejstva vode se u rejonu Prijedora (s.Kozarac, Tropolje, Jakupovci). Na ovom prostoru neprijatelj je u okruženju.

Na području travnika, Jajca i Bugojno nije primećeno dovodjenje svežih snaga. Neprijatelj na ovom delu ratišta vrši stalne provokacije. Situacija u Sanskom Mostu se komplikuje.

2.- Borbeni raspored jedinica:

U borbenom rasporedu jedinica 1.krajiškog korpusa nema promena u odnosu na prethodni izveštaj.

U zoni odgovornosti severno od r.Sava nije bilo narušavanja primirja, dok u zoni odgovornosti južno od r.Sava u rejonu Dervente neprijateljske snage stalno napadaju. U rejonu Prijedora vrši se čišćenje s.Kozarca. (*)

Prema odluci vlade Srpske republike BiH i dalje se vrši mobilizacija ljudstva, obuka i upućivanje u ratne jedinice.

3.- Stanje na teritoriji:

Stanje na teritoriji zone odgovornosti je i dalje složeno i teško.

U Prijedoru i Sanskom Mostu prisutni su sukobi. Posebno u rejonu s. Kozarac.

4.- Vanrednih događaja nije bilo.

5.- Borbeni moral :

Borbeni moral jedinica 1.KK je i dalje dosta stabilan. Uspehi naših snaga na području Prijedorske regije pozitivno utiču na moral boraca. Iako je stanje na teritoriji Bos.Krajine i dalje nestabilno borci i starešine su ubeđjeni da će bez većih žrtava očuvati mir. Naj nepovoljnije na moral utiče činjenica da je obustavljen platni promet između SR Jugoslavije i SR BiH. Starešine nisu u mogućnosti da redovno podižu novac sa poštanske štedionice, niti da šalju porodicama van teritorije BiH, a neredovna je uplata LD.

Predlažemo da se omogući podizanje novca sa poštanske štedionice, te redovno obezbeđenje čekova ili raskid ugovora sa pošt.štedionicom.

6.- Odlučio sam:

Nastaviti mobilizaciju ljudstva na celoj teritoriji Bos.Krajine, organizovati obuku istog i slati u ratne jedinice.

Sve jedinice održati u punoj borbencj gotovosti, a na svaki napad neprijateljskih snaga energično uzvraćati. **Produžiti sa čišćenjem s.Kozarac i susednih naselja.**

7.- Bezbednosno obezbeđenje:

U jedinicama korpusa nije bilo karakterističnih problema i pojava koje bi bitnije uticale na stanje bezbednosti i ukupnu borbenu gotovost jedinica.

8.- Pozadinsko obezbeđenje:

Težište pozadinskog obezbeđenja bilo je na redovnom snabdevanju jedinica i komandi i opravci MTS.

U toku dana pripremljeno je i izdato 65.360 tekućih obroka i 3.892 Sd/o.

U stacionaru se leči 188 p/o, NVLK je pregledala 57 v/o . Opravljeno je art.orudja 1, m/v 19 i inž.mašina 2.

3.

9. Aktivnosti ZS OUN:

ZS OUN su u zoni odgovornosti Korpusa vršile redovne zadatke prema utvrđenom planu.

Najavljen je dolazak Nepalskog bataljona pripadnika OUN koji je stigao u Zagreb. Oni će dolaziti počev od 27. do 31.05.1992. godine u vremenu od 09,00 - 13,00 časova u konvojima sa ckc 15 m/v dnevno.

10. G u b i c i:

Od poslednjeg izveštavanja u jedinicama korpusa nije bilo gubitaka.

11. Zaključak i predviđanja:

Ukupna situacija u zoni odgovornosti je sve složenija, a moguće je proširenje ratnih sukoba i na područje opštine Sanski Most.

Položaji jedinica korpusa su stabilni, a jedinice su potpuno spremne za produžetak izvršavanja zadataka.

Na svim delovima krajiškog ratišta moguće je očekivati intenzivna dejstva neprijatelja.

Prilog: Pregled popunjenosti 1.krajiškog korpusa.

K O M A N D A N T
general - major
Milorad Talić

PRIMLJENO:	26. V. 1992	1745	
	(dan i mesec)	(čas i minut)	(p o t p i s)
RAĐENO:	1596	9	
	(br. grupa)	(hitnost)	(br. st. veze)
PREDATO:		1800	
	(dan i mesec)	(čas i minut)	(p o t p i s)
			(p o t p i s)

KOMANDA 1.KRAIŠKOG KORPUSA

Op.pov.br. 44-1/152

29.05.1992.godine

GLAVNOM ŠTABU VOJSKE SR BiH

REDOVNI BORBENI IZVEŠTAJ

Sekcija 1:100.000 - Bjelovar 322, Virovitica 323, P.Slatina 324, Bos.Dubica 372, N.Gradiška 373, Sl.Požega 374, Prijedor 422, B.Luka 423, Derвента 424, Glamoć 472, Jajce 473, Zenica 474-izdanje 1986.godine

1.- Ustaše nastavljaju sa manjim provokacijama dejstvujući streljačim naoružanjem iz rejonu Pakrac i s.Širinci kod N.Gradiške. Drugih promena nema na zapadnoslavonskom ratištu.

Na području Dervente dejstva su neprekidna sa težištem na kasarnu i ispaljivanje artiljerijske vatre u zahvatu puta: Derвента-Tromeda-Prnjavor.

Dovodjenjem novih snaga i borbениh sredstava ustaše pripremaju napad na ovom pravcu.

Manjeg otpora na oduzimanju cručja u širem prostoru Prijedor, Sanski Most, Ključ i dalje ima. Oružane formacije su razbijene, a pojedinci i do odelenja, uz bježanje, pružaju otpor vojsci SR BiH.

U ovim mjestima zarobljeno je velik broj pripadnika oružane pobune.

Ustaški napadi su ispoljeni iz rejonu Carevo Polje kod Jajca i s.Čehajići južno od D.Vakufa. Napadi su odbijeni, a vatrena sredstva neutralisana.

I dalje se odvija intenzivno snabdevanje i dovlačenje neprijateljskih snaga na prostor Pougarije pravcem: Turbe-s.Hamandžići-s.Suho Polje-s.Dobratići.

2.- Borbeni raspored jedinica:

Jedinice 1.KK nalaze se na ranije posednutim položajima i nije došlo do pomeranja linije fronta. Nastavlja se sadejstvo organima MUP-a SR BiH u čišćenju terena i oduzimanje naoružanja nelegalnim formacijama na prostoru Prijedor, Sanski Most i Ključ.

Snage 30.pd su dejstvovale po ustaškim položajima u rejonu s.Čehajić južno od D.Vakufa i okoline Jajca, a sa pravca Dervente odbijeni su napadi.

Mobilizacija jedinica traje i dalje, a mobilisano ljudstvo izvodi obuku na poligonu Marjača.

3.- Stanje na teritoriji:

Na Zapadno Slavonskom ratištu stanje je bez promena i pod kontrolom jedinica 1.KK.

U zoni odgovornosti na teritoriji BiH, situacija se sve više komplikuje, posebno na teritoriji SO Jajce, Ključ i Prijedor.

Iz šireg rejona SO Jajce povremeno se otvara vatra na jedinice 30.pd, a u Prijedoru i Ključu, nastavljene su aktivnosti na razoružavanju paravojnih formacija.

4.- Vanrednih događaja nije bilo.

5.- Borbeni moral:

Zabrinutost boraca na Zapadno Slavonskom ratištu je sve izraženije zbog ukupnog ratnog stanja u SR BiH, a posebno Bosanskoj Krajini. Sve učestaliji slučajevi su odlaska organizovanih grupa na pojedina područja B.Krajine radi učešća u razbijanju paravojnih formacija.

6.- Odlučio sam:

Produžiti sa završnim pripremama za predaju fronta ZS OUN u Zapadnoj Slavoniji a na pravcu Dervešte sprečiti ustaški napad i zadržati sadašnju liniju fronta. Na svim ostalim područjima energično dejstvovati po neprijateljskim snagama u slučaju otvaranja vatre istih, te produžiti sa blokiranjem i razoružanjem i po potrebi uništenjem paravojnih formacija.

7.- Bezbednosno obezbeđenje

Nema karakterističnih događaja i narušavanja bezbednosti u jedinicama Korpusa, a stanje na teritoriji je pod kontrolom.

8.- Pozadinsko obezbeđenje:

Težište PoOb bilo je na snabdevanju i sanitetskom zbrinjavanju p/o. Opravljeno: 1 tenk, 1 art.oruđe, 11 m/v, 2 inž.mašine.

Izdato 71.802 tekuća obroka, 2.972 Sd/o. U stacionaru nalazi se 316 p/o, pregledano na NVLK 66, sposobno 7.

9.- Aktivnosti ZS OUN:

Održan sastanak sa predstavnicima bataljona iz Nepala radi organizacije smene jedinica. Jedan pripadnik kanadskog bataljona je imao samoranjavanje u s.Medari. Vršeno je plansko patroliranje u zoni borbenog obezbeđenja.

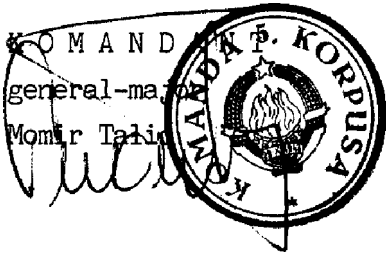
10.- Od poslednjeg izveštaja gubitaka u ljudstvu nema.

11.- Zaključak i predviđanja:

Celokupno stanje u zoni odgovornosti 1.KK je pod kontrolom. Razbijanje i razoružavanje pobunjenih muslimansko-hrvatskih formacija nastavlja se uspešno.

Intenziviranje ratnih sukoba očekivati ej na području opština Jajce, Kotor Varoš i žestoke napade sa pravca Dervente i Bugojna.

Prilog: Popunjenost 1.KK

Y 15

~~SECRET~~

~~ORIGINAL~~

B 032526

KOMISIJA I CSB

RAS
INTRAJNIA CENTRA NA REGIJI

- DOCUMENTA -

S R P S K A R E P U B L I K A
MINISTARSTVO ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE
CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
BANJA LUKA

B 0032527

Na osnovu Rješenja načelnika Centra službi bezbjednosti broj:
11-141/2 od 14.08.1992. godine, Komisija za obilazak opština i SJB Pri -
jedor, Bos. Novi i Sanski Most, p o d n o s i

I Z V J E Š T A J

o zatečenom stanju i pitanjima u vezi sa zarobljenicima,
sabirnim centrima, iseljavanju i ulozi SJB u vezi sa o -
vim aktivnostima

OPŠTINA PRIJEDOR

I

PRIHVATNI CENTRI NA PODRUČJU OPŠTINE

Oružani sukobi na području opštine Prijedor su započeli dana
24.05.1992. godine na širem prostoru naselja Kozarac između snaga Srpske
Republike i muslimanskih ekstremista, a potom se proširili i na druga mjes-
ta i prostore opštine. Najžešći okršaji su vodjeni u mjesecu maju i junu
ali i sada dolazi do povremenih okršaja sa razbijenim i zaostalim grupama
muslimansko-hrvatskih ekstremista koji su se odmetnuli i koriste svaku
pogodnu priliku za napad na snage Srpske Republike, nezaštićena srpska do-
maćinstva ali i na domaćinstva svojih sunarodnika koji su odbili saradnju
sa ekstremistima i izrazili lojalnost organima vlasti Srpske Republike.

Tokom ovih sukoba Vojska Srpske Republike je zarobila veliki
broj pripadnika neprijateljskih formacija i drugih lica koja su se zatekla
u zonama oružanih sukoba, a jedan broj građana je napuštajući svoje kuće i
stanove zatražio pomoć i zaštitu. U cilju rješavanja nastalog problema

Krizni štab opštine Prijedor je odlučio da se u naselju Trnopolje organizuje prihvati i smještaj za lica koja traže zaštitu, a da se ratni zarobljenici, radi obrade zadržavaju u objektu RO "Keraterm" u Prijedoru, odnosno u upravnoj zgradi i radionici RŽR u Omarskoj.

Otvoreni prihvatni centar Trnopolje nalazi se u naseljenom mjestu Trnopolje a kao smještajni objekti za lica koja u istom borave iskorištene su prostorije osnovne škole, doma, skladišta, privatne kuće u blizini ovih objekata i otvoreni dvorišni prostor istih. Od 24.05.1992. godine u Centru je zatražilo zaštitu velik broj građana muslimanske nacionalnosti oba pola i svih uzrasta. Trenutno se u ovom Centru nalazi oko 1500 građana muslimansek i hrvatske nacionalnosti. Broj lica u ovom Centru je promjenljiv, ne vodi se posebna evidencija obzirom da građani isti mogu napuštati prema vlastitom naodjenju i u pravcu koji sami odrede. Posebnu pogodnost u tom pravcu pretstavlja blizina željezničke stanice Trnopolje i činjenica da su vozovi u pravcu Banjaluke i Bos. Novog skoro nesmetano saobraćali u vrijeme najtežih oružanih sukoba na području opštine.

Inače u Centru je organizovana stalna ambulantna medicinska zaštita, a aktivisti Crvenog krsta, predstavnici opštinske vlasti i vojske građanima pružaju pomoć u hrani, odjevnim predmetima i dr. Građani u Centru su samoorganizovani, solidarno pribavljaju i pripremaju hranu i druge potrebštine neophodne za život. U Centru ima voda i električna energija. Prostor koji se koristi za opisanu namjenu nije ogradjen, u Centru se ne vrše nikakva ispitivanja građana, a pripadnici vojske stalno obezbjedjuju Centar od eventualnog ugrožavanja građana izvana od strane ekstremista.

Imajući u vidu opšte stanje na području opštine Prijedor i mogućí dalji razvoj događaja, ovaj Centar će vjerovatno ostati u funkciji još izvjesno vrijeme, a nadležne opštinske vlasti uz pomoć drugih organa u Republici i humanitarnih organizacija bi trebale preduzeti mjere na poboljšanje uslova života i boravka u pogledu ishrane, smještaja, odijevanja i drugim potrebštinama.

Objekat Radne organizacije "Keraterm" u Prijedoru se nalazi uz magistralni put Prijedor - Banja Luka a čine ga prostorije upravne zgrade RO (kancelarije, sale, restoran, sanitarni čvorovi), kao i prostorije namjenjene za skladištenje gotovih proizvoda, repromaterijala i radionice. Dvorišni dio objekta je ogradjen na uobičajen način za radne organizacije, ulazi se na glavnu kapiju sa istočne strane, a sa zapadne strane objekta se nalaze pomoćne radne prostorije koje od početka oružanih sukoba koristi za smještaj četa vojne policije Prijedor.

Na osnovu odluke Kriznog štaba opštine Prijedor u ovaj objekat je Vojska privela ratne zarobljenike, a Stanica javne bezbjednosti je imala zadatak da objekat obezbjedi radnicima milicije aktivnog i rezervnog sastava. O zarobljavanju lica obavješten je CSB Banja Luka i Komanda Banjalučkog korpusa koji su se aktivno uključili u rješavanje nastale situacije, formirani su mješoviti operativni timovi sastavljeni od predstavnika nacionalne, javne i vojne bezbjednosti sa zadatkom da izvrše operativnu obradu svih zarobljenih i utvrde stepen lične odgovornosti u oružanoj borbi.

Medjutim, oružani sukobi na području opštine su se brzo proširili na veći dio naselja pa se naglo povećao i broj zarobljenih lica, tako da kapacitet ovog objekta nije mogao zadovoljiti narasle potrebe, niti uslove za rad sa zarobljenicima. Istovremeno je Krizni štab opštine *Perpetoor* procjenio da bi i zbog bezbjednosnih razloga bilo uputno zarobljenike premjestiti na drugo mjesto i odlučio se za objekat upravne zgrade i radionica RŽR Omarska. Istom odlukom je regulisano da se objekat "Keraterm" u Prijedoru koristi isključivo kao prolazni te da se u njemu vrši samo prihvrat dovedenih lica radi transporta u objekat u Omarskoj odnosno u Trnopolje, obzirom da to nije izvodljivo u SJB Prijedor zbog malog prostora.

Dana 27.05.1992. god. na osnovu odluke Kriznog štaba opštine Prijedor svi zarobljenici iz objekta "Keraterm" u Prijedoru su premješteni u objekat u Omarskoj. Na osnovu iste Odluke objekat u Omarskoj stavljen je pod neposredni nadzor milicije i vojske. Milicija, tj. Stanica milicije Omarska je zadužena za neposredno obezbjedjenje samog objekta upravne zgrade,

radionica i garaža za radne mašine, a vojska je preuzela dubinsko obezbjedjenje u vidu stražarskih mjesta i miniranja određenih površina prema vlastitom nahodjenju.

Skupa sa zarobljenicima u objekat su prešli i mješoviti timovi operativnih radnika sa istim zadatkom tako da je isti dobio radni naziv Istražni centar ratnih zarobljenika Omarska. Kako se radi o relativno novom objektu koji ima sve uslove za boravak i život većeg broja lica (kancelarije, sale, sanitarne čvorove, kuhinju sa salom za ručavanje, stalno snabdjevanje pitkom vodom, veći broj tuševa, stalno snabdjevanje električnom energijom, agregat itd.), na objektu nisu vršene nikakve prepravke, već su postojeće prostorije iskorištene za smještaj i rad sa zarobljenicima. Oko objekta nema bodljikave žice i prilično je udaljen od naseljenog mjesta Omarska i Marićka. U Istražnom centru je za zarobljenike obezbijedjena osnovna medicinska zaštita, hrana se priprema u kuhinji RŽR Omarska, a dijeli u restoranu Centra sistemom samoposluživanja.

Prema raspoloživim dokumentima i spiskovima od 27.05. do 16.08. 1992. god. u Istražni centar Omarska je dovedeno ukupno 3.334 lica, koja su zarobljena od strane vojske u neposrednim oružanim sukobima ili su se zatekla na prostorima gdje su izvodjena borbena dejstva, kao i lica koja su privedena na osnovu rezultata operativne obrade u Istražnom centru.

Angažovani operativni radnici su nakon kriminalističke obrade, zavisno od rezultata, privedena lica svrstali u tri kategorije po stepenu lične odgovornosti u oružanoj pobuni.

Prvu kategoriju čine lica osumnjičena za najteža krivična djela i koja su neposredno organizovala i učestvovala u oružanoj pobuni.

Drugu kategoriju čine lica koja su osumnjičena za organizovanje, pomaganje, finansiranje i ilegalnu nabavku oružja.

Treću kategoriju pretstavljaju lica koja su zarobljena i dovedena sa prostora gdje su izvodjena borbena dejstva a tu su se zatekla zbog

B 0032531

toga što im je od strane njihovih ekstremista onemogućeno izvlačenje na bezbjedan prostor, a tokom istrage nisu prikupljeni materijalni dokazi da su na bilo koji način učestvovali u oružanoj pobuni.

Operativni radnicu su za svaku kategoriju i svakog pojedinca formirali prikupljenu dokumentaciju sa materijalnim dokazima, a nakon toga je 1331 lice premješteno u Vojni logor Manjača, 1773 lica u Otvoreni prihvatni centar Trnoplje, a u Istražni centar Omarska na kriminalističkoj obradi se nalazi još 179 lica.

Od ukupno 3.334 lica privedena u Istražni centar u Omarskoj od 27.05. do 16.08.1992. god. Muslimana je 3.197, Hrvata 125, Srba 11, ostalih 1. Za vrijeme boravka u Istražnom centru su prirodnom smrću umrli dva lica muslimanske nacionalnosti, a 49 lica se na nepoznat način udaljilo iz Istražnog centra. Od ukupnog broja lica 3.297 su muškarci, a 37 su žene. Među privedenim licima je bilo 28 lica ispod 18 i 68 lica preko 60 godina.

Prema izjavi načelnika Stanice javne bezbjednosti Prijedor istraga nad 179 preostalih lica u Omarskoj biće završena najviše za sedam dana kada će prestati i potreba za dalje korištenje ovog objekta u navedene svrhe. Eventualne buduće zarobljenike preuzimat će Vojska Srpske Republike, a Stanica javne bezbjednosti Prijedor će u svojim prostorijama obavljati poslove iz djelokruga rada organa unutrašnjih poslova. Isto tako, SJB Prijedor će svu prikupljenu dokumentaciju u vezi sa radom ovog Centra i drugim aktivnostima vezanim za zarobljenike dostaviti nadležnim organima, a preostali dio i kopije kao arhivsku gradju pohraniti u SJB Prijedor.

II

ISELJAVANJE GRADJANA SA PODRUČJA OPŠTINE PRIJEDOR

Na osnovu razgovora sa načelnikom Stanice javne bezbjednosti Prijedor, Komisija je u vezi sa navedenim pitanjem, došla do slijedećeg:

- Prema operativnim saznanjima SJB Prijedor, područje opštine je prije početka oružanih sukoba napustilo oko četiri do pet hiljada gradjana uglavnom muslimanske nacionalnosti. Na osnovu javnih pogovaranja i nekih drugih pokazatelja pretpostavlja se da se u ovoj grupaciji nalaze članovi uži porodica najekstremnijih zagovornika oružanog sukoba sa Srbima. SJB Prijedor nema podataka o ovim licima obzirom da ista nisu podnosila zahtjev za odjavu prebivališta u skladu sa zakonom.

- Od početka oružanih sukoba na području opštine Prijedor, pa do 16.08.1992. godine, prema nedovoljno provjerenim podacima, opštinu Prijedor je napustilo oko 20 hiljada gradjana uglavnom muslimanske, hrvatske ali i srpske nacionalnosti, svih starosnih doba oba pola. Ni o ovoj grupaciji gradjana SJB ne posjeduje nikakve evidencije jer ni oni nisu koristili zakonom propisani postupak za odjavu prebivališta gradjana.

- Na dan 16.08.1992. godine SJB Prijedor je zaprimila i pozitivno riješila 13.180 zahtjeva za odjavu prebivališta gradjana uglavnom muslimanske nacionalnosti koji su izrazili volju za odlazak u Republiku Sloveniju ili druge zemlje Zapadne Evrope. Ova grupacija još nije napustila područje opštine, već je samo izvršila odjavu prebivališta i sada uz pomoć vjerskih i humanitarnih organizacija traži način da otseli u željenom pravcu. SJB Prijedor ne raspolaže podacima šta su ova lica učinila sa svojom nepokretnom imovinom ili šta su učinila ili će učiniti sa svojom pokretnom imovinom.

- Prema izjavi načelnika u vremenu od početka oružanih sukoba do dana 18.08.1992. godine na područje opštine Prijedor, tačnije u selo Trnopolje naseljeno je 280 porodica srpske nacionalnosti koji su došli sa područja Gazinske krajine, a u toku su dogovori da se u isto selo doseli još oko 400 porodica srpske nacionalnosti sa šireg područja Zenice.

III

ULOGA SJB PRIJEDOR I NJENIH RADNIKA

Radnici SJB Prijedor srpske nacionalnosti su se u cjelosti organizovano i planski uključili u preuzimanje vlasti u Prijedoru dana 29./30.04.1992. godine kada se područje ove opštine i formalno priključilo Srpskoj Republici. Najveći broj radnika milicije od tada pa do sada je angažovan na obezbjedjenju vitalnih objekata, a ostali radnici na izvršavanju tekućih poslova Službe.

Nakon izbijanja oružanih sukoba radnici SJB Prijedor su na zahtjev Vojske i usled situacije u kojoj su zatečeni, neposredno učestvovali u oružanim sukobima tokom kojih je 11 radnika izgubilo život a 38 je ranjeno. Skupa sa pripadnicima vojnih jedinica radnici milicije pretresaju teren i čiste područje od zaostalih i prikrivenih grupa na osnovu plana i pod neposrednim rukovođanjem odgovornih starješina. Istovremeno radnici milicije prikupljaju operativna saznanja o djelovanju neprijatelja, lišavaju slobode i vrše privodjenja lica za koja postoje osnovi sumnje da su učestvovala ili pomagala oružanu pobunu ili su osumnjičena da su počinila druga krivična djela koja se gone po službenoj dužnosti. U saradnji sa pripadnicima vojne policije radnici milicije putem zajedničkih patrola i mješovitih punktova rade na sprečavanju pljačke, šverca, zloupotrebe oružja i drugih nedozvoljenih radnji u cilju zaštite lične i imovinske sigurnosti građana i javnog poretka u cjelini.

Na osnovu Odluke Kriznog štaba opštine Prijedor, radnici milicije su vršili fizičko obezbjedjenje objekta "Karaterm" u Prijedoru, a potom transport zarobljenika u objekat RŽR u Omarskoj kao i fizičko obezbjedjenje ovog objekta. Na osnovu rezultata operativne obrade zarobljenika radnici milicije su vršili pronalazak traženih lica i njihovo dovođenje u Omarsku, a nakon obrade obezbjedjenje prilikom transporta za vojni logor Manjača ili Otvoreni prihvatni centar u Trnopolje.

Ostali ovlaštene radnici Stanice javne bezbjednosti Prijedor su, osim redovnih zadataka vršili krim. obradu i selekciju zarobljenih lica skupa sa angažovanim radnicima Nacionalne i Vojne bezbjednosti, te pripadnicima SJB i CSB Banja Luka.

Neovlaštene radnici Stanice javne bezbjednosti su tokom oružanih sukoba izvršavali svoje radne obaveze u skladu sa datim okolnostima, a značajan dio vremena je utrošeno na zaprimanju i rješavanju zahtjeva za odjavu prebivališta gradjanima koji su izrazili želju za napuštanje područja opštine Prijeodr.

OPŠTINA SANSKI MOST

I

PRIHVATNI CENTRI NA PODRUČJU OPŠTINE SANSKI MOST

Od početka oružanih sukoba na području opštine Sanski Most (kraj maja 1992. god.), Krizni štab opštine je svojom odlukom naredio formiranje sabirno istražnih centara u prostorijama sportske dvorane, objekta preduzeća "Betonirka" i hali fabrike "Kriings". Posebnom odlukom Kriznog štaba se u objektu "Betonirka" formirao zatvor, imenovao upravnika i zamjenika, a na poslovima obezbjedjenja zajedno sa pripadnicima vojske učestvovali su i radnici milicije.

Pripadnici vojske su u navedene objekte dovodili lica koja su zarobljena u zonama oružanih dejstava, a jedan broj su privodili i ovlaštene radnici SJB Sanski Most na osnovu operativnih saznanja i podataka do kojih se došlo operativnom obradom privedenih lica. Jedan broj lica je priveden na osnovu neposredne naredbe Kriznog štaba opštine. Prilikom dovodjenja lica u sabirno-istražne centre, zarobljenici nisu evidentirani putem ulazne knjige zbog istovremenog dovodjenja većeg broja od strane vojske.

U pomenute sabirno-istražne centre privedeno je ukupno 1655 lica i to 1538 Muslimana i 122 Hrvata. Medju privedenim bilo je 39 lica mlađjih od 18 godina, a 64 lica preko 60 godina starosti, 5 žena a ostalo su muškarcí.

Sva zarobljena i privedena lica su operativno obradjena o čemu su sačinjene službene zabilješke, a nakon toga je u vojni logor Manjača upućeno 902 lica, pušteno na slobodu 621, dok se u hali "Kringš" još uvijek na obradi nalazi 74 lica te 17 lica u prostorima SJB Sanski Most.

U toku boravka u sabirnim centrima i transporta za vojni logor Manjača umrlo je 21, a u nepoznatom pravcu se udaljilo (pobjeglo) 20 lica.

Korištene prostorije su gradjene od tvrdog materijala sa dovoljno svjetlosti, snadbjevene su električnom energijom, sanitarnim čvorovima, a zarobljenici su imali na raspolaganju dovoljan broj ležaja i ćebadi, Ishranu zarobljenika je organizovala vojska u objektu "Betonirka", a u sportskoj dvorani i "Kringu" hranu zarobljenicima je donosila porodica i bliža rodbina a djelomično i Crveni krst.

U svim objektima bila je obezbjedjena ljekarska zaštita privedenih lica.

Operativna obrada privedenih lica koja su smještena u hali "Kringš" i prostorijama SJB Sanski Most je pri kraju, tako da će objektivno prestati potreba za korištenjem hale "Kringš" čim se iznadje rješenje kome da se predaju zadržana lica obzirom da je operativnim radom radnika SJB utvrđjena njihova odgovornost za organizovanje i izvodjenje oružane pobune na području opštine Sanski Most.

II

ISELJAVANJE GRADJANA SA PODRUČJA OPŠTINE
SANSKI MOST

Prema operativnim saznanjima SJB Sanski Most sa područja opštine se odselilo oko 3000 lica prije otpočinjanja oružanih sukoba, uglavnom žena, djece i starijih osoba. Tačne podatke SJB neposjeduje obzirom da su ova lica napustila područje bez odjavljivanja prebivališta.

Do dana 16.08.1992. godine Stanici javen bezbjednosti Sanski Most sa zahtjevom za odjavu prebivališta obratilo se oko 12.000 lica uglavnom muslimanske, a dijelom i hrvatske nacionalnosti. Ova lica su u prethodnom postupku pred nadležnom službom u SO-e Sanski Most dala izjavu da žele napustiti područje opštine trajno u cilju iselenja, a izjasnila su se i u pogledu svoje nepokretne i pokretne imovine tako što su nepokretnu imovinu prodali ili poklonili, a pokretnu stavili na popis radi transporta. SJB je izvršila odjavu prebivališta za ova lica, ali ista još nisu napustila područje niti je poznato kada i na koji način će to učiniti.

III

ULOGA SJB SANSKI MOST I NJENIH RADNIKA

Od izbijanja oružanih sukoba pa do sada radnici SJB Sanski Most su uglavnom izvršavali svoje redovne poslove u skladu sa zakonom tako da nisu učestvovali u izvodjenju borbenih dejstava niti u zarobljavanju i dovodjenju zarobljenika, već su vršili privodjenja lica na osnovu informacija prikupljenih operativnom obradom zarobljenih.

Shodno svojoj zakonskoj obavezi radnici Stanice javne bezbjednosti su vršili operativnu obradu nad privedenim licima a na osnovu naredbe Kriznog štaba opštine i obezbjedjenje sabirno-istražnih centara, kao i transporta zarobljenika u vojni logor Manjača.

Neovlašteni radnici SJB Sanski Most su pored redovnih poslova značajan dio vremena utrošili na zaprimanju i rješavanju zahtjeva građana za odjavu prebivališta.

OPŠTINA BOSANSKI NOVI

I

PRIHVATNI CENTRI NA PODRUČJU OPŠTINE
BOSANSKI NOVI

Tokom oružanih sukoba na području opštine Bosanski Novi nije bilo formiranih istražnih centara. Prema podacima s kojima raspolaže SJB Bos. Novi, usled oružanih dejstava, dana 24.5.1992. godine, došlo je do okupljanja oko 4000 građana muslimanske nacionalnosti, svih uzrasta i oba pola, iz sela doline Japre u centralni dio sela Blagaj Japra.

Dana 02.06.1992. godine pripadnici vojske su vršili privodjenje građana muslimanske nacionalnosti na stadion "Mlakve" u cilju njihove zaštite. Ovom prilikom nije formirana nikakva evidencija privedenih, a prema saznanjima SJB privedeno je oko 300 lica muslimanske nacionalnosti uglavnom vojno sposobnih od 18 do 60 godina starosti i oko 20 lica ženskog pola i djece. Nad privedenim licima nije vršena nikakva operativna obrada, a građani su dana 05.06.1992. godine pušteni na slobodu izuzev 17 bezbjednosno interesantnih koji su zadržani u prostorijama vojne policije.

Dana 11.06.1992. godine pripadnici vojske sa područja opštine su na stadion "Mlakve" smjestili i obezbjedjivali 652 vojno sposobna građana muslimanske nacionalnosti sa područja Doline Japre koje je vojska vratila iz željezničke stanice Ostrožnja kod Doboja, od kojih je 12 bilo mlađjih i 27 starijih od 60 godina.

U navedenim aktivnostima u opštini Bos. Novi, radnici SJB Bos. Novi nisu imali nikakvog učešća u privodjenju, čuvanju niti obradi

privedenih i zadržanih lica, već su to radili pripadnici vojske. Naredbom Izvršnog odbora opštine Bos. Novi od 14.07.1992. godine iz prihvatnog centra "Mlakve" puštena su sva lica i ovaj centar je prestao funkcionisati.

Za vrijeme boravka gradjana u prihvatnom centru "Mlakve" date su im na korištenje sportske i društvene prostorije Fudbalskog kluba, redovno su obezbjedjivani hranom i vodom, a bila je organizovana i zdravstvena zaštita.

II

ISELJAVANJE GRADJANA SA PODRUČJA OPŠTINE BOSANSKI NOVI

U vremenu od početka oružanih dejstava na području opštine Bosanski Novi pa do 16.08.1992. godine bilo je i iseljavanja gradjana.

Usled učestalih oružanih dejstava iz pravca sela Kršlje i Rujiška mještani sela Donji i Gornji Agići muslimanske nacionalnosti, oba pola i svih uzrasta, porodičnog sastava, napustili su područje opštine i prešli na područje opština Prijedor i Sanski Most. O ovom preseljenju SJB Bos. Novi nema preciznih podataka a prema operativnim podacima tom prilikom se u dane 12. i 13.05.1992. godine iselilo oko 500 gradjana.

Oko 3500 gradjana muslimanske nacionalnosti oba pola i svih uzrasta iz Doline Japre je postiglo dogovor sa Kriznim štabom opštine Bos. Novi i dana 09.06.1992. godine napustila područje opštine i iselila se u pravcu Doboja. Iseljenje je obavljeno željeznicom u kompoziciji od 22 vagona. SJB nema preciznih podataka jer ovi gradjani nisu zvanično odjavili prebivalište u skladu sa zakonom.

Na osnovu Odluke o dobrovoljnom iseljavanju gradjana koju je donijela Vlada AR Krajine i Naredbe Kriznog štaba opštine Bos. Novi o kriterijima za dobrovoljno iseljavanje, područje opštine Bos. Novi je dana

23.07.1992. godine napustilo 5680 lica sa urednim dokumentima i uz pomoć UNPROFORA i Visokog komesarijata za izbjeglice, iselilo se u Hrvatsku, Sloveniju i druge zemlje Zapadne Evrope. Ovi građani su prije odjave prebivališta, dali izjavu pred nadležnim opštinskim organom o dobrovoljnosti za iselenje, izjasnili se o statusu svoje nepokretne i pokretne imovine, a vojni obveznici pribavili odobrenje o oslobadjanju vojne obaveze zbog promjene mjesta prebivališta. Skupa sa ovom grupacijom, prema neprovjerenim informacijama SJB Bos. Novi, a u dogovoru sa UNPROFOROM i Visokim komesarijatom za izbjeglice, područje opštine je istog dana 23.07.1992. godine u večernjim satima napustilo još oko 1200 građana uglavnom muslimanske nacionalnosti koji nisu imali uredna dokumenta.

Prema podacima sa kojima raspolaže SJB Bos. Novi prebivalište je u Bos. Novom odjavilo 5629 Muslimana, 38 Albanaca, 6 Jugoslovena, 3 Srbina, 2 Hrvata, 2 Madjara, a po starosnoj strukturi radi se o 3.557 punoljetnih i 2.223 maloljetna lica.

III

ULOGA SJB BOSANSKI NOVI I NJENIH RADNIKA

Tokom oružanih dejstava na području opštine i opisanih događanja u vezi sa iseljavanjem stanovništva radnici SJB Bosanski Novi su zadržali profesionalan odnos prema izvršavanju zadataka iz djelokruga rada organa unutrašnjih poslova tako da nisu učestvovali u dovodjenju, čuvanju a niti u obradi lica u prihvatnim centrima. Krim. obradu lica radnici SJB su vršili na osnovu operativnih saznanja u vremenu od 08.05. do 15.08.1992. godine u SJB saslušali ukupno 53 lica od kojih je protiv osam lica podnešeno šest krivičnih prijava.

Pored navedenog radnici SJB su pružili potrebnu pomoć oko obezbjedjenja iseljeničkih konvoja a posebnu pažnju su posvetili dokumentovanju svih zbivanja i proizvedenim posledicama od početka oružanih dejstava do sada.

PROCJENA BEZBJEDNOSNE SITUACIJE
I MIŠLJENJE KOMISIJE

B 0032540

Komisija je Izvještaj sačinila na osnovu neposrednog uvida na terenu i razgovora sa načelnicima SJB Prijedor, Sanski Most i Bosanski Novi.

Na području navedenih opština Komisija je konstatovala postojanje sabirno-istražnih centara i drugih oblika dovođenja gradjana na određene prostore.

Radnici stanica javnih bezbjednosti su u sve tri opštine učestvovali u obradi zarobljenih u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima.

Zbog nastale situacije i po zahtjevu vojske radnici milicije SJB Prijedor su neposredno učestvovali u oružanim dejstvima i čišćenju terena, a po nalogu Kriznog štaba vršili su obezbjedjenje istražnih centara "Keraterm" i Omarska.

Radnici SJB Sanski Most su po nalogu Kriznog štaba vršili obezbjedjenje sabirno-istražnih centara "Betonirka", sportska dvorana i hala "Kringa".

Radnici SJB Bosanski Novi nisu učestvovali u oružanim dejstvima, zarobljavanju, privodjenju i čuvanju zarobljenih lica.

Trenutno je u funkciji istražni centar ratnih zarobljenika u Omarskoj u kojem se nalazi 79 lica, Otvoreni prihvatni centar Trnopolje u kojem boravi oko 1500 lica, te sabirno-istražni centar u hali "Kringa" u Sanskom Mostu u kojem se nalazi 74 lica.

Komisija je mišljenja da bi odmah trebalo staviti van funkcije istražni centar ratnih zarobljenika Omarska i sabirno-istražni centar "Kringa" u Sanskom Mostu i sva zarobljena lica, kao i eventualne buduće

ratne zarobljenike, transportovati u vojni logor Manjača koji je pod nadzorom Vojske Srpske Republike a ovlašteni radnici službi bezbjednosti bi vojnim organima mogli pružiti stručnu pomoć u obradi ratnih zarobljenika.

Imajući u vidu bezbjednosnu situaciju na području opštine Prijedor i mogući dalji razvoj događaja cijenimo da će na ovom području još neko vrijeme ostati potreba za prihvatnim centrom tipa "Trnopolje".

U vezi sa iseljavanjem građana Komisija je utvrdila da je područje navedenih opština napustio veći broj građana, da ovaj proces još uvijek traje.

Prije početka oružanih dejstava na području ovih opština prema op. saznanjima SJB, iselilo se oko 7500 građana o čemu nema preciznih podataka zbog toga što građani nisu odjavili prebivalište u skladu sa zakonom.

Tokom oružanih sukoba područje ovih opština je takodje nekontrolisano i mimo zakonskih propisa napustilo oko 25200 građana.

U skladu sa Zakonom o prijavi i odjavi prebivališta građana, SJB su odjavile prebivalište za 30.860 građana, od kojih su područje opština napustilo 5.680 građana u organizaciji UNPROFORA i Visokog komesarijata, opština (Bos. Novi) 25.180 građana čeka na organizovano iseljenje u željenom pravcu.

U sva tri slučaja iseljavanja radi se o građanima pretežno muslimanske, hrvatske i malog broja lica drugih nacionalnosti oba pola i svih uzrasta.

Bezbjednosna situacija na području ovih opština je opterećena nizom problema koji bi se mogli grupisati u sledeće:

- Postojanje naoružanih i organizovanih grupa ali i pojedinaca iz redova muslimansko-hrvatskih ekstremista koje djeluju na području ovih i susjednih opština;

- Postojanje i djelovanje pojedinih grupa i pojedinaca pripadnika srpskog naroda koji su naoružani i uniformisani, ali pod nedovoljnom kontrolom Vojske Srpske Republike;

- Nije izvršeno razoružavanje gradjana u nekim mjestima na području opština Prijedor, Sanski Most, tako da ova mjesta nisu stavljena pod potpunu kontrolu organa vlasti Srpske Republike;

- Koristeći nastalu situaciju jedan broj lica sklonih kriminalu vrši pljačke, bavi se nedozvoljenom trgovinom i na druge načine ugrožava ličnu sigurnost gradjana, privatnu i društvenu imovinu.

- Nedovoljna je kadrovska popunjenost i opremljenost službi bezbjednosti da bi se uspješno suprostavile poteškoćama i problemima koji su iskrsli nastalim razvojem opšteg stanja.

K O M I S I J A:

1. *Vojin Bera*
Vojin Bera - predsjednik
2. *Vaso Škondrić*
Vaso Škondrić - član
3. *Ranko Mijić*
Ranko Mijić, član
4. *Jugoslav Rodić*
Jugoslav Rodić - član

DOSTAVLJENO: - načelniku CSB Banja Luka
- članovima Komisije
- načelnicima SJB

Banja Luka, 18.08.1992. god.